

(इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णयाचा मराठी भाषेत अनुवाद)

(१९९७) १ एस. सी. आर. ६४१

एसएच. मलप्रभा को-ऑप., शुगर फॅक्टरी लिमिटेड.

विरुद्ध

युनियन ऑफ इंडिया आणि इतर

जानेवारी 28,1997

[न्यायमूर्ती एस. सी. अग्रवाल, न्यायमूर्ती बी. पी. जीवन रेडी

आणि न्यायमूर्ती जी. टी. नानावटी]

अत्यावश्यक वस्तू कायदा, 1955/ऊस (नियंत्रण) आदेश, 1966:

एस. ३ (३ -क)/खंड ५ अ-सर्वोच्च न्यायालयाने भारत सरकारला उसाच्या किंमतीसंबंधी उत्पादकाचे दायित्व विचारात घेण्यासाठी आणि साखरेची किंमत पुन्हा निश्चित करण्यासाठी जारी केलेले निर्देश-फेरविचार याचिकेत उपस्थित केलेला संशय किंवा संभ्रम हा सरकारची मते सोडून देणे आणि उक्त निर्णय स्वीकारणे आणि त्याची अंमलबजावणी करण्याच्या अनिच्छेचा परिणाम आहे-1982-83 या वर्षासाठीच्या शुल्क साखरेच्या किंमतीच्या संदर्भात पारित केलेल्या आदेशाचा 1975-76 ते 1979-80 या वर्षासाठीच्या शुल्क साखरेच्या किंमतीच्या निश्चितीवर कोणताही परिणाम होऊ शकला नाही-मॅट्र नॅट डी या वर्षासाठी साखरेची किंमत निश्चित करण्यावर कोणताही परिणाम होऊ शकला नाही- मलप्रभातील निर्णयात समाविष्ट नसलेली बाब:

श्री मालप्रभा सहकारी साखर कारखाना लिमिटेड वि. भारतीय संघराज्य आणि इतर .,
[1994] १ एस. सी. सी. 648, संदर्भित.

दिवाणी अपील अधिकारिता :- 1995 चा आय. ए. क्रमांक 5-6.

मध्ये.

1981 च्या दिवाणी अपील क्र. 122-123.

1980 च्या डब्ल्यू. ए. क्रमांक 427 आणि 440 मधील कर्नाटक उच्च न्यायालयाच्या दिनांक ३-१०-८० च्या निकाल आणि आदेशावरून.

एफ. एस. नरीमन, एन. एन. गोस्वामी, पी. एच. पारेख, सुनीता शर्मा, सुभाष शर्मा, डी. एम. पोपट, सी. व्ही. सुब्बा राव, टी. सी. शर्मा, डी. एस. मेहरा, रणजित कुमार, प्रवीण कुमार, राजीव दत्ता, इंडीवर गुडविल, एस. के. जी. डिंगरा, सी. एस. श्रीनिवास राव, जी. नरसिंहुलु, अरुणेश्वर गुप्ता, के. पी. गुप्ता, ए. के. गोयल, जी. आय. गोपाळकृष्णन, एम. कमरुद्दीन, प्रदीप मिश्रा, एस. रवींद्र भट, रवींद्र बाना, प्रमोद दयाल, गीतांजली मोहन आणि के. एल. मेहता

न्यायालयाचा खालील आदेश देण्यात आला:

कलम 3 (3-3) अंतर्गत जारी केलेल्या आदेशांद्वारे, 1974-75 ते 1979-80 या वर्षांसाठी साखरेची किंमत निश्चित करण्याला आव्हान देणारी दिवाणी याचिका (वर नमूद केलेल्या दोन अपीलसह), विशेष अनुमती याचिका, रिट याचिका, ट्रान्सफर याचिका आणि ट्रान्सफर प्रकरणे) अत्यावश्यक वस्तू कायदा, 1955 चा निकाल या न्यायालयाने 22.9.93 या तारखेच्या निकालांद्वारे दिला होता. कायद्याच्या संबंधित तरतुदीनुसार किंमत निश्चित न केल्यामुळे आक्षेपार्ह आदेश/अधिसूचना चांगली नसल्याचे न्यायालयाने म्हटले. तथापि, त्यांनी अधिसूचना रद्द केल्या नाहीत कारण त्यांनी किंमत पुन्हा निश्चित होईपर्यंत मध्यंतरी संदिग्ध स्थितिविशेष निर्माण केली असती. उक्त अधिसूचना रद्द करण्याएवजी त्यांनी कलम 3 (3-1) मध्ये नमूद केलेल्या घटकांचा विचार करून ऊस (नियंत्रण) आदेश, 1966 (यापुढे '1966 आदेश' म्हणून संदर्भित) च्या कलम 5 ए अंतर्गत साखर उत्पादकांचे दायित्व विचारात घेऊन अधिसूचनेमध्ये सुधारणा करण्याचे निर्देश भारतीय संघराज्याला दिले 31 डिसेंबर 1993 पर्यंत सुधारित अधिसूचना जारी करण्याचे निर्देशही सरकारला देण्यात आले होते.

भारतीय संघराज्य या निर्णयावर समाधानी नव्हते आणि तेथे 1994 च्या 211 आणि 212 क्रमांकाच्या पुनर्विलोकन याचिका 15.11.93 रोजी दाखल केल्या.त्यांना 23.2.94 रोजी फेटाळून टाकण्यात आले.भारतीय संघराज्याने निर्देश/स्पष्टीकरण आणि मुदतवाढीसाठी 24.12.93 रोजी अर्जही दाखल केला होता.पुढील कारणांवर स्पष्टीकरण मागितले गेले:

" हे सादर केले जाते की या माननीय न्यायालयाचा निर्णय खाली नमूद केल्याप्रमाणे दोन भिन्न अन्वयार्थाना आधार देतो:

(अ) अत्यावश्यक वस्तू कायदा, 1955 कलम 3 (3-3) च्या घटक 'अ' नुसार खर्चाच्या घटकाची गणना करताना प्रत्येक हंगामाच्या शेवटी साखर कारखान्यांनी देय असलेल्या अतिरिक्त ऊसाच्या किंमतीची रक्कम ऊसाच्या एस. एम. पी. मध्ये जोडली जावी. किंमत निश्चित करण्याच्या उद्देशाने (ब) कलम 3 (3-3) चे केवळ 'अ' ते 'ड' हे घटक लक्षात घेऊन साखरेचे दर पुन्हा निश्चित केले जाऊ शकतात.

या न्यायालयाने हे स्पष्ट करावे अशी त्यांची इच्छा होती:

“.....किंमत निश्चितीच्या बाबतीत सुधारित शुल्क साखरेची किंमत ही ई. सी. कायद्याची तरतूद च्या कलम 3 (3-3) च्या 'अ', 'ब', 'क' आणि 'ड' घटकांची एकूण बेरीज असावी का?

हा अर्ज खर्चासह फेटाळण्यात आला, परंतु निकालाची मुदत 30 नोव्हेंबर 1994 पर्यंत वाढवण्यात आली.हे निर्देश असूनही सरकारने वेळेवर आवश्यक अधिसूचना जारी केल्या नाहीत.त्याने 22.2.95 वर खालील सहा सूचना जारी केल्या:

- 1.क्र जीएसआर 76 (ई)/एस. एस. Com./Sugar डीटी.22.2.1995-1974- 75.
- 2.क्र जी. एस. आर. 77 (ई)/एस. Com./Sugar डीटी.22.2.1995-1975- 76.
- 3.क्र . जीएसआर 78 (ई)/एस. एस. Com./Sugar डीटी.22.2.1995-1976- 77.
- 4.क्र जी. एस. आर. 79 (ई)/एस. Com./Sugar डीटी.22.2.1995-1977- 78.
- 5.क्र . जीएसआर 80 (ई)/एस. ई. एस. Com./Sugar डीटी.22.2.1995-1978- 79.

6.क्र . जी. एस. आर. 81 (ई)/एस. Com./Sugar डीटी.22.2.1995-1979-80.

अर्जदारांची तक्रार आहे की, या न्यायालयाच्या निर्णयाकडे दुर्लक्ष करून आणि त्याचे उल्लंघन करून उक्त अधिसूचना जारी करण्यात आल्या आहेत, कारण सरकारने, या सहा वर्षासाठी साखरेची किंमत पुन्हा निश्चित करताना, 1966 च्या आदेशाच्या खंड 5 ए अंतर्गत उत्पादकांना देय असलेल्या अतिरिक्त ऊसाच्या किंमतीचा घटक अशा पुनर्निर्धारणात समाविष्ट करण्यात अयशस्वी ठरले आहे.त्यामुळे, या न्यायालयाने भारतीय संघराज्याला साखरेच्या अतिरिक्त शुल्काच्या किंमतीची तरतूद करणारी पूरक अधिसूचना जारी करून निर्णयाचे त्वरित आणि प्रभावीपणे पालन करण्याचे योग्य निर्देश द्यावेत, अशी त्यांची इच्छा आहे, या दोन्ही अर्जामध्ये अर्जदार क्रमांक 1 भारतीय साखर गिरणी संघटना आहे आणि तिने आपल्या सर्व सदस्यांच्या वतीने अर्ज दाखल केले आहेत.अर्जदार क्रमांक 3 ते 33 हे त्याचे काही सदस्य आहेत आणि वरील संदर्भित प्रकरणांच्या तुकडीचे पक्षकार होते.जरी सरकारने, उक्त सहा अधिसूचना जारी करताना, कलम 5 ए अंतर्गत साखर उत्पादकांना देय असलेल्या अतिरिक्त ऊस किंमतीचा विचार केला नाही, तरीही त्यांनी घेतलेली भूमिका अशी आहे की उक्त अधिसूचना या न्यायालयाच्या निर्णयाशी सुसंगत आहेत.या संदर्भात त्यांनी मांडलेले युक्तिवाद पूर्वी घेतलेल्या युक्तिवादांसारखेच आहेत, तर पुनरावलोकन अर्ज आणि स्पष्टीकरणासाठीच्या अर्जावर सुनावणी झाली.प्रतिवादींनी उपस्थित केलेल्या युक्तिवादांमध्ये काही तथ्य आहे का हे समजून घेण्यासाठी, यापूर्वी केलेल्या सादर निवेदनाची आणि या न्यायालयाने त्यांना कसे हाताळले होते याची आठवण करणे आवश्यक आहे. साखरेची किंमत निश्चित करण्याचे आव्हान दुप्पटीने होते. त्याला कायद्याच्या कलम 3 (3-3) नुसार निर्धारित केले गेले नाही या आधारावर आव्हान देण्यात आले होते. कायद्यात निर्दिष्ट केलेल्या चार घटकांचा विचार न करता किंमत निश्चित करण्यात आली होती.त्या वतीने निवेदन असे होते की कलम 3 (3-) अंतर्गत किंमत निश्चित करतानाक 1966 च्या आदेशाच्या कलम 5 ए अंतर्गत उत्पादकाच्या दायित्वाचा विचार करणे आवश्यक आहे, ज्यामध्ये ऊस उत्पादकाला साखर उत्पादकाने द्यावी लागणारी अतिरिक्त किमान किंमत भरण्यासाठीची तरतूद आहे आणि त्यामुळे उत्पादकाला वैधानिकरीत्या जे देय आहे ते कलम 3 (3-3) च्या घटक 'अ' चा घटक म्हणून समाविष्ट करणे आवश्यक आहे.शिवाय, कलम 3 अंतर्गत देय असलेली किमान किंमत (3 -क) आणि कलम 5 अ अंतर्गत देय असलेली अतिरिक्त किमान किंमत हे घटक 'ब' अंतर्गत उत्पादन खर्चाचे अविभाज्य घटक आहेत. दुसऱ्या आव्हानाचा आधार असा होता

की, खंड 5 ए च्या दृष्टीने मोफत साखरेच्या विक्रीद्वारे संपूर्ण अतिरिक्त वसुली करणे देखील चुकीचे होते, कारण त्यामुळे साखरेच्या निर्मितीच्या व्यवसायात गुंतलेल्या भांडवलाचा कोणताही परतावा पूर्णपणे नाकारला जाईल, परिणामी उत्पादन वास्तविक परिव्यय वसुलीही होणार नाही. जरी 1 ऑक्टोबर 1974 पूर्वी ज्या तारखेला कलम 5 ए जोडला गेला होता, 100% कापणी, म्हणजे शुल्क आकारलेल्या साखरेची किंमत निश्चित करण्यासाठी मोफत साखरेच्या विक्रीद्वारे संपूर्ण प्राप्ती विचारात घेणे, ही परवानगी होती, परंतु त्या तारखेनंतर त्या उद्देशासाठी केवळ 50 टक्के रक्कम विचारात घेतली जाऊ शकत होती.

दुसरीकडे, असा युक्तिवाद करण्यात आला की कलम 3 ची उद्दिष्टे (3 -क) आणि कलम 5 अ वेगळे आहेत. तर कलम 3 (3 -क) शुल्क आकारलेल्या साखरेची किंमत निश्चित करण्याशी संबंधित आहे, तर कलम 5 ए केवळ ऊस उत्पादकाला देय असलेल्या रकमेशी संबंधित आहे. अशा प्रकारे, साखरेच्या किंमतीचे निर्धारण करण्यासाठी कलम 5 ए चा कोणताही संबंध असू शकत नाही. साखरेची किंमत आगाऊ ठरवावी लागेल, तर कलम 5 ए अंतर्गत ऊस उत्पादकाचा वाटा निर्धारित करणे हे साखर वर्ष संपल्यानंतरच लागू होते, असे सादर करण्यात आले. कलम 5 ए अंतर्गत अतिरिक्त उसाच्या किंमतीची परतफेड करण्याचे दायित्व केवळ एकक खर्चाच्या उत्पादनाच्या समायोजनानंतर कर आणि मोफत साखर या दोन्हींच्या विक्रीतून अधिशेष झाल्यास उद्भवेल. ही अतिरिक्त रक्कम उद्भवू शकते किंवा उद्भवू शकत नाही. त्यामुळे तो वैधानिक किंवा अनिवार्य देय मानला जाऊ शकत नाही. मोफत साखरेच्या विक्रीतून मिळणाऱ्या अतिरिक्त प्राप्तीबाबत सरकारने असा युक्तिवाद केला की, कलम 5 ए च लागू केल्यानंतरही, ती एक स्वतंत्र तरतूद असल्याने, संपूर्ण अतिरिक्त प्राप्ती करणे सरकारला खुले आहे, जरी कलम 5 ए उत्पादकाला त्याच्या इतर आर्थिक जबाबदाऱ्या आणि दायित्वे पूर्ण करण्यासाठी त्याच्या वात्याच्या अतिरिक्त प्राप्तीपैकी 50 टक्के राखून ठेवण्याचा अधिकार देतो.

या न्यायालयाने कलम 3 (3) आणि कलम 5 पूर्णपणे स्वतंत्र आहेत हा युक्तिवाद फेटाळला आणि असे मानतात की "जर साखरेची किमान किंमत निश्चित करणे आणि उत्पादकाद्वारे पुरविल्या जाणाऱ्या साखरेच्या प्रमाणानुसार साखरेची किंमत निश्चित करणे एकमेकांशी जोडलेले असेल, तर ते प्रत्येक वेगळे असल्यासारखे स्वतंत्रपणे नव्हे तर संपूर्णतः वाचले

पाहिजेत. शुल्क आकारलेल्या साखरेची किंमत ठरवण्याच्या उद्देशाने मोफत साखरेच्या विक्रीवरील अतिरिक्त वसुलीच्या संदर्भात, या न्यायालयाने असे म्हटले आहे की कलम 5 ए मध्ये समाविष्ट असलेल्या नवीन किंमत धोरणानुसार उत्पादक 1 ऑक्टोबर 1974 पासून अशा अतिरिक्त वसुलीच्या 50 टक्के मिळण्याचा हक्कदार झाला आणि म्हणूनच, शुल्क आकारलेल्या साखरेची किंमत निश्चित करताना त्याचा वाटा देखील गोळा करण्यास सरकार तयार नव्हते. आपण पुढे मॉपिंगच्या या पैलूचा संदर्भ घेण्याची गरज नाही कारण हे अनुप्रयोग ठरवण्यासाठी ते खरोखर संबंधित नाही. आम्ही फक्त असे म्हणू शकतो की कलम 3 (3-3) च्या घटक 'डी' अंतर्गतक करमुक्त साखरेच्या विक्रीवरील अतिरिक्त प्राप्ती हा एक संबंधित विचार आहे आणि म्हणूनच, कमी स्तरावर वसुली किंमत निश्चित करण्यास सक्षम करण्यासाठी सरकार ते विचारात घेऊ शकते. या न्यायालयाने त्या निकालात स्पष्ट केल्याप्रमाणे कापणीचा परिणाम म्हणजे साखरेचे शुल्क कमी करणे किंवा कमी करणे.

या न्यायालयाने कलम 5 अ चा अर्थ नवीन किंमत धोरण सादर करणे असा लावला ज्याने उत्पादकाला शुल्क मुक्त साखरेच्या विक्रीतून मिळणाऱ्या अतिरिक्त उत्पन्नाच्या 50 टक्के रक्कम राखून ठेवण्याचा हक्क असेल अशी तरतूद करून त्याला लाभ प्रदान केला. त्याच वेळी, त्याने करमुक्त साखरेच्या विक्रीतून मिळणारी अतिरिक्त प्राप्ती तो ऊस उत्पादकाला 50 वर वाटून देईल अशी तरतूद करून त्याच्यासाठी एक नवीन दायित्व निर्माण केले. हे नवीन दायित्व लक्षात घेता, हे दायित्व घटक 'अ' किंवा घटक 'ब' चा घटक बनले आहे की नाही किंवा कलम 3 (3-3) चे ते दोन्ही घटक आहेत हे निर्दिष्ट न करता, अधिभारित साखरेची किंमत निश्चित करताना ते देखील विचारात घेण्यास सरकार बांधील आहे, असे न्यायालयाने म्हटले.

खंड 5 ए अंतर्गत साखर उत्पादकाचे दायित्व विचारात घेण्याच्या निर्देशासंदर्भात आता प्रतिवादींच्या वतीने जे सादर केले जाते ते खालीलप्रमाणे आहे:

“..... हे सादर केले जाते की निर्देशांचा हा भाग मुक्त-विक्री साखरेच्या विक्रीमुळे अतिरिक्त प्राप्ती गोळा न करून चालवला गेला. मूळ अधिसूचित किंमती निश्चित करताना, किंमती निश्चित करण्याच्या उद्देशाने अतिरिक्त प्राप्ती गोळा केली गेली. यामुळे उपरोक्त कलम 3 (3 - क) या तरतुदींच्या संदर्भात साखर उत्पादकांना ज्या किंमतीचा हक्क होता त्यापेक्षा कमी किंमतीपर्यंत किंमती कमी झाल्या होत्या.”

कलम 5 ए हा 1966 च्या आदेशाच्या कलम 3 आणि कलम 3 (3-) शी परस्पर जोडलेला आहे, असा युक्तिवाद करून प्रतिवादींनी त्यांच्या कारवाईचे समर्थन करण्याचा प्रयत्न केला आहे. ही एक स्वतंत्र तरतूद आहे. त्यामुळे, या न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशाचा अर्थ असा लावला जाऊ शकत नाही की खंड 5 ए च्या संदर्भात निश्चित केलेली अतिरिक्त ऊस किंमत देखील कलम 3 (3-3) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्यांव्यतिरिक्त खर्च घटक म्हणून विचारात घेतली जावी. कलम 3 (3-3) अंतर्गत देय असलेल्या किमान ऊसाच्या किंमतीत कलम 5 ए अंतर्गत देय असलेल्या अतिरिक्त ऊसाच्या किंमतीचा समावेश करणे देखील व्यवहार्य नाही, असेही सादर केले जाते. कारण दोन्ही प्रक्रिया दोन वेगवेगळ्या टप्प्यांवर करणे आवश्यक आहे आणि उसाची अतिरिक्त किंमत केवळ अतिरिक्त रकमेच्या बाबतीतच देय असते. शेवटी असा युक्तिवाद करण्यात आला की या न्यायालयाच्या तीन न्यायाधीशांच्या खंडपीठाने 1990 च्या टी. सी. क्रमांक 9 मध्ये १९८२-८३' साठी निश्चित केलेल्या शुल्क किंमतींवर २०-२-९६ रोजी स्थगिती दिली आहे आणि याचा अर्थ असा होईल की या न्यायालयाने आता सरकारचा हा युक्तिवाद स्वीकारला आहे की कलम 3 (3-3) अंतर्गत शुल्क साखरेची किंमत निश्चित करताना कलम 5 ए अंतर्गत देय अतिरिक्त ऊस किंमत समाविष्ट करण्याची आवश्यकता नाही.

शेवटचा युक्तिवाद वगळता हे सर्व युक्तिवाद प्रतिसादकर्त्यांनी यापूर्वी उपस्थित केले होते, तर वरील प्रकरणांचा संच, पुनरावलोकन अर्ज आणि स्पष्टीकरणासाठीच्या अर्जांची सुनावणी या न्यायालयाने केली होती. ते सर्व युक्तिवाद फेटाळण्यात आले आहेत आणि म्हणूनच, उतारवादीनी ते पुन्हा उपस्थित करणे खरोखरच खुले नाही. आम्हाला असे दिसते की प्रतिवादी सामान्य याचिकाकर्त्याप्रमाणेच, या न्यायालयाच्या निर्णयाचे पालन न करण्याची कारणे शोधण्याचा प्रयत्न करीत आहेत कारण ते त्यांना रुचणारे नाही. या न्यायालयाने निकालाच्या परिच्छेद 109 मध्ये दिलेले निर्देश अगदी स्पष्ट आहेत आणि प्रतिवादींनी असा युक्तिवाद केल्याप्रमाणे दोन अर्थ लावणे किंवा कोणत्याही गोंधळास ते कारणीभूत ठरत नाहीत. या न्यायालयाने स्पष्ट शब्दात भारत सरकारला उसाच्या किंमतीबाबत 1966 च्या आदेशाच्या कलम 5 ए अंतर्गत उत्पादकाचे दायित्व विचारात घेण्याचे आणि साखरेची किंमत पुन्हा निश्चित करण्याचे निर्देश दिले आहेत. अर्थात, कलम 3 (3-3) मध्ये नमूद केलेल्या घटकांचा विचार करून साखरेची किंमत निश्चित करावी लागेल म्हणूनच, या न्यायालयाने उपरोक्त निर्देश देताना त्या घटकांचा देखील विचार करून साखरेची किंमत पुन्हा निश्चित

करण्याचे निर्देश दिले. काही शंका किंवा गोंधळ असल्यास, आम्हाला असे वाटते की, सरकारने आपली मते सोडून देणे आणि या न्यायालयाचा निर्णय स्वीकारणे आणि त्याची अंमलबजावणी करणे ही त्यांची इच्छा नसणे याचा हा परिणाम आहे.

निकालाच्या परिच्छेद 104 मधील निरीक्षणानुसार, जी ठेवण्याचा साखरेचा उत्पादक हक्कदार आहे, ती ठेवली जाऊ शकत नाही. अतिरिक्त प्राप्तीचा हिशोब करण्याच्या संदर्भात साखरेची किंमत निश्चित करण्यासाठी विचार केला गेला. कलम 5 ए मध्ये समाविष्ट असलेल्या नवीन किंमत धोरणाच्या दृष्टीने, वसुली किंमत कमी करण्यासाठी संपूर्ण अतिरिक्त प्राप्ती किंवा त्यातील केवळ 50 टक्के रक्कम गोळा केली जाऊ शकते का हा मुद्दा होता. नवीन मूल्यनिर्धारण धोरणाद्वारे साखर उत्पादकाला अतिरिक्त वसुलीच्या 50 टक्के राखून ठेवण्याचा हक्क देऊन लाभ देण्याचा प्रयत्न केला गेला होता, त्यामुळे या न्यायालयाने असे मत व्यक्त केले की ही रक्कम शुल्क आकारणीच्या साखरेच्या किंमतीच्या निर्धारणासाठी विचारात घेतली जाऊ शकत नाही. तो एक पूर्णपणे वेगळा पैलू होता. परिच्छेद 109 मध्ये केलेले निरीक्षण आणि त्यात दिलेले निर्देश ऊसाला अतिरिक्त किंमत देण्याच्या साखर उत्पादकांच्या दायित्वाच्या पैलूशी संबंधित आहेत. कलम 5 ए हे कलम 3 (3-) सह अंतर्भूत आहे. क) हे नवीन दायित्व निश्चितपणे कलम 3 (3-) च्या 'अ' आणि 'ब' घटकांमध्ये समाविष्ट केले जाईल. पूर्वी नमूद केल्याप्रमाणे, अतिरिक्त प्राप्तीची बेरीज करणे हा कलम 3 (3-3) च्या घटकाचा एक घटक आहे. अशा प्रकारे प्रतिवादींच्या वतीने उपस्थित केलेले युक्तिवाद, अन्यथा देखील, स्वीकारले जाण्यास पात्र नाहीत.

या न्यायालयाने 1990 च्या ट्रांसफररेड प्रकरण (दिवाणी) क्रमांक 9 मध्ये 20.2.96 रोजी जो आदेश दिला होता, तो 1982-83 या वर्षासाठीच्या साखरेच्या शुल्क किंमतीच्या संदर्भात होता आणि त्यामुळे, 1975-76 ते 1979-80 या वर्षासाठीच्या शुल्क साखरेच्या किंमतीच्या निश्चितीवर त्याचा कोणताही परिणाम होऊ शकत नाही. शिवाय, या न्यायालयाने हा आदेश पारित करताना स्पष्टपणे म्हटले आहे की ". श्री मालप्रभा को-ऑपरेटिव्ह शुगर फॅक्टरी लिमिटेड विरुद्ध भारताचे संघराज्य आणि इतर, [1994] 1 एस. सी. सी. 648 या प्रकरणातील न्यायालयाच्या निर्णयाद्वारे हे प्रकरण समाविष्ट नाही. जरी सरकारने एक प्रतिकूल घटक विचारात घेणे टाळले असले, म्हणजे जास्तीची वसुली करणे, तरीही साखरेच्या

उत्पादकाला अनुकूल असलेल्या आणखी एका संबंधित घटकाचा विचार करणे वगळण्याचे ते समर्थन करू शकत नाही.

त्यामुळे आम्ही या अर्जाना अनुमती देतो आणि सरकारला वरील प्रकरणांच्या गटामध्ये या न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशांनुसार अतिरिक्त आदेश/अधिसूचना जारी करण्याचे निर्देश देतो.

जी. एन.

अर्जाना अनुमती आहे.

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरीता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.